

שר החינוך
Minister of Education
وزير التربية والتعليم

ירושלים, כ"ג חשוון תשע"ד
27/10/2013
פניה: 15906740
סימוכין: 15908627

לכבוד
עו"ד אילן גפני
עו"ד טל חסין
האגודה לזכויות האזרח בישראל
ת.ד. 34510
ירושלים 91000

שלום רב,

הנדון: תקנון מועצת התלמידים והנוער
(מכתבכם מיום 22.8.2013 ומיום 1.7.2013)

ראשית לכל התנצלותי על השיהוי במתן התשובה, זאת משום הצורך בבירור משפטי מעמיק עם משרד המשפטים לסוגיה.

מועצות התלמידים פועלות במוסדות החינוך, ואף קיימות מועצות מחוזיות ומועצה ארצית. מועצות התלמידים קיימות בכדי לתת ביטוי לתלמידים ולשתפם בחליכי קבלת החלטות באמצעות מועצות מייצגות הנבחרות על ידי כלל התלמידים באופן דמוקרטי. משרד החינוך מעודד הקמת המועצות ומלווה אותם מבחינה פדגוגית, ועל כן ראינו לנכון להתייחס לפניית האגודה בשם מועצת התלמידים, בהיות פעילותם חלק מן הפעילות החינוכית של התלמידים במסגרת מוסדות חינוך, והכל כפי שיפורט להלן.

בפתח הדברים נציין כי עמדת משרד החינוך הנה כי אין באפשרות המשרד להכתיב שינויים תוכניים כאלה ואחרים בתקנון העל, וזאת, לאור אופי הקשר שבין המשרד ובין עבודת מועצת התלמידים. המועצות נהנות אמנם מחקצאת משאבים של המשרד, ועל פי הנחיות המנכ"ל תשס"ב/1(א) יש לסייע בהקמת המועצה, ואף ללוות את פעילותה באמצעות עובדי המשרד העוסקים בהנחית התלמידים חברי המועצה בפעילותם השוטפת, ואולם, מדובר בהנחיה **במובן הפדגוגי בלבד**. תקנון העל קובע את מסגרת ההתנהלות ביחס לכל המועצות, על כל מגוונן, ומאושר בוועדה ארצית, שהנה גוף המונה כ-700 צירים, תלמידים שחם חברי מועצות נוער מכל הארץ. הצירים, המייצגים את כלל חברי המועצות, עובדים יחדיו על הנוסח, ולאחר מכן מקיימים הצבעה לאישור הנוסח, בלא מעורבות של המשרד.

על כן, על פי התפיסה הפדגוגית של המשרד לעניין גיבוש תקנון העל, ומתוך הרצון להנחלת ערכים דמוקרטיים, חברי המועצה הם, והם בלבד, מוסמכים לקבוע את תוכן תקנון העל ולהחליט על תיקונו, והמשרד לא מתערב בגיבוש העקרונות.

עם זאת, כחלק מאותו חינוך דמוקרטי, צריך שיובהר כי לא ניתן באמצעות תקנון העל להגביל חירויות או זכויות המוקנות לחברי המועצה על פי חוקיה של מדינת ישראל, אף כאשר זאת הכרעת אותה ועידה ארצית של 700 צירים.

רח' שבטי ישראל 34 ירושלים מיקוד 91911 • טל' 02-5602330 • פקסמיליה 02-5602246

34 Shivtei Israel St' 91911 Jerusalem. Tel. 02-5602330. Fax 02-5602246

شارع شبطي اسرائيل 34 . اورشليم القدس 91911 . هاتف 02-5602330 فاكس 02-5602246

כתובת אתר ממשל זמין: <http://gov.il>

כתובת אתר המשרד: <http://www.education.gov.il>

שר החינוך
Minister of Education
وزير التربية والتعليم

משכך, לאור הפגיעה הבלתי מידתית של העיקרון ה-12 ביחס להגבלת חופש הביטוי של נציגי המועצות, יפורטו להלן מספר המלצות ודגשים חשובים אשר לאחר בחינה מחודשת של הסוגיה על-ידי משרד החינוך- נמצא כי יהיה על נציגי המועצה, בעלי הסמכות, לאמץ ולשנות בשנת הלימודים הקרובה, בכדי לתקן את הדורש תיקון.

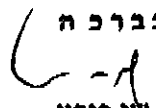
ראשית, יומלץ למועצת התלמידים לתקן את העיקרון ה-12 לתקנון העל כך שיובחר שהסיפא המתחילה במילים "לא ייקח חלק" תימחק, ובמקומה יבוא "הוא אינו רשאי לעשות שימוש בתוארו ובמעמדו במסגרת פעילות מפלגתית".

במסגרת הדגשים לעקרון ה-12-

- א. בסעיף 1 מומלץ לכלול הבהרה כי בני הנוער, שהנם חברי המועצה, הם שאינם יכולים לייצג בשם תלמידים עמדות מפלגתיות.
- ב. בסעיף 2 מומלץ להוסיף כי בני הנוער אינם יכולים להשתתף במסגרות הפוגעות בעניינים אוניברסליים המדירים קבוצות שונות באוכלוסייה, בתור נציגים של המועצה או של בני הנוער.
- ג. סעיף 3 בנוסחו הנוכחי קובע כי בני נוער אינם יכולים להתפקד למפלגה- מומלץ לקבוע כי בני נוער חברי המועצה יכולים להתפקד למפלגה, מאחד ואין חשש לפגיעה בהיבט הממלכתיות או בייצוגיות המועצה כתוצאה מפעולה זו.
- ד. כן נקבע בנוסח הנוכחי של סעיף 3 כי בני נוער אינם יכולים להצביע בפריימריז- אף בעניין זה מומלץ לקבוע כי אין מניעה שבני הנוער חברי המועצה יצביעו בבחירות מסוג זה, שכן אף במקרה זה, לא מתעורר חשש לפגיעה בהיבט הממלכתיות או בייצוגיות המועצה.

לסיכום, הדגשים המופיעים בעיקרון השניים-עשר הם בעלי תכלית חשובה- לוודא כי המועצה איננה עוסקת בנושאים פוליטיים ו/או תהיה נתונה לחצים פוליטיים ו/או תקיים בה תעמולת בחירות, אך חשוב לעשות בו הבחנה בין פעילות בני הנוער בתור נציגים של המועצות לבין הפעילות הפרטית שלהם, שאין התקנון יכול להגביל אותה.

עמדת המשרד הנה כי על הנציגים לשקול בכובד ראש את החמלצות ותהערות שיוצגו בפניהם ברוח הדברים האמורים לעיל, באמצעות הנחייה פדגוגית נאותה, תוך הדגשה שתעשה עיני הגורמים המקצועיים בדבר הצורך להגן במסגרת ההתנהלות הדמוקרטית של המועצה על הזכויות המוקנות לחופש ביטוי. המשרד יודא כי הדגשים יתוקנו וכי ייקבע הסדר מידתי, סביר ומאוזן אשר אינו פוגע בזכויות יסוד של חברי המועצה.

בברכה

הרב שי פירון

העתק: גב' הדרה רוזנבלום, מפקחת ארצית, אגף חברתי-קהילתי, מינהל חברה ונוער

רח' שבטי ישראל 34 ירושלים מיקוד 91911 • טל' 02-5602330 • פקסמיליה 02-5602246
34 Shivtei Israel St' 91911 Jerusalem. Tel. 02-5602330. Fax 02-5602246
شارع شبطي اسرائيل 34 . اورشليم القدس 91911 . هاتف 02-5602330 فاكس 02-5602246
כתובת אתר ממשל זמין: <http://gov.il>
כתובת אתר המשרד: <http://www.education.gov.il>